

Fot. 1. Uczestnicy kursu specjalistycznego w CSP.

MOTOCYKLE W POLICJI

asp. szt. Robert Doliński

Zakład Ruchu Drogowego CSP

mł. asp. Łukasz Trzeciak

Zakład Ruchu Drogowego CSP

Motocykle w Policji to pojazdy, które są wykorzystywane w zasadzie od początku istnienia tej formacji. Z uwagi na koszt zakupu, ekonomię użytkowania oraz kompaktowe wymiary stały się – obok samochodów – powszechnie używanym środkiem transportu, zazwyczaj wykorzystywanym w jednostkach ruchu drogowego oraz innych, m.in. techniki operacyjnej czy CBŚP. Motocykle wykorzystywane są również do prowadzenia szkoleń doskonalących technikę jazdy prowadzonych w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie. Ocieplający się klimat sprzyja dłuższemu wykorzystaniu ich w naszym kraju. Policjanci na motocyklach wyjeżdżają na trasy z nastaniem wiosny, a sezon kończą późną jesienią, jeżdżąc dopóki tylko warunki na to pozwalają. Ich praca to przede wszystkim patrolowanie głównych ciągów komunikacyjnych, ale także zabezpieczanie oficjalnych wizyt, manifestacji, wydarzeń sportowych.

Policyjna baza motocyklowa jest na bieżąco wyposażana w najnowocześniejszy sprzęt spełniający wysokie wymagania stawiane środkom transportu. Wśród najpopularniejszych marek należy wymienić Hondę, Yamahę, BMW oraz Kawasaki. Większość motocykli jest oznakowana nowymi barwami, tzn. srebrno-niebieskimi, lecz zdarzają się jeszcze starsze egzemplarze w „białym malowaniu”. Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. polska Policja dysponuje 888 motocyklami służbowymi. Zdecydowana większość, bo 622 sztuki, wspiera w codziennej służbie funkcjonariuszy komórek organizacyjnych właściwych do spraw ruchu drogowego.

Warto nadmienić, że w ramach projektu „Bezpieczniej na drogach – motocykle dla służby ruchu drogowego” na 2021 r. planowany jest zakup 478 motocykli oraz 876 kompletów strojów dla policjantów-motocyklistów. Tak znaczne wsparcie floty pojazdów jednośladowych nowoczesnymi maszynami z pewnością usprawni służbę policji drogowej w całym kraju. Policja

korzysta nie tylko z oznakowanych motocykli, ale także z takich, które na pierwszy rzut oka nie różnią się od cywilnych maszyn. Są to jednak pojazdy wyposażone w wideorejestratory, a ich zadaniem jest oczywiście zwalczanie „piratów drogowych”. Wśród najczęściej używanych nieoznakowanych motocykli spotkać można m.in. BMW K1200 GT, Suzuki GSF650 czy Kawasaki Versys 1000.

Specyfika służby w Policji wymaga od funkcjonariuszy patrolujących drogi motocyklami doskonałego opanowania techniki jazdy. Ponadto w czasie przemieszczania się tymi pojazdami w sytuacji, gdy od czasu dotarcia na miejsce zdarzenia może zależeć czyjeś zdrowie, a nawet życie, policjanci powinni kierować jednośladem pewnie, jednocześnie nieustannie analizując zachowanie innych uczestników ruchu i przewidując ich zachowanie. Między innymi te umiejętności mogą kształcić i rozwijać pod okiem doświadczonych instruktorów w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie, uczestnicząc w odpowiednich kursach specjalistycznych.

Fot. 2. Nieoznakowany motocykl z wideorejestratorem BMW K1300GT.

Fot. 3. Yamaha FJR 1300.

Fot. 4. Ćwiczenia manewrów na placu („kółka i ósemki”) na Hondzie CBF 100.

Fot. 5. „Równoważnia” – tor zaliczeniowy na kursie TJM.

Zgodnie z decyzją nr 352 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 listopada 2011 r. w sprawie programu nauczania na kursie specjalistycznym dla policjantów ruchu drogowego w zakresie kierowania motocyklem szosowym¹, z uwzględnieniem decyzji nr 329 Komendanta Głównego Policji z dnia 6 listopada 2019 r. zmieniającej decyzję w sprawie programu nauczania na kursie specjalistycznym dla policjantów ruchu drogowego w zakresie kierowania motocyklem szosowym², udział w kursie mogą wziąć funkcjonariusze, którzy:

- pełnią służbę w komórkach organizacyjnych Policji właściwych do spraw ruchu drogowego,
- posiadają prawo jazdy kategorii A oraz aktualne zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym w zakresie tej kategorii,
- posiadają aktualne dodatkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w mieniu pracodawcy.

Dodatkowym warunkiem jest pozytywne zakończenie etapu postępowania kwalifikacyjnego, które polega na prawidłowym przejeździe motocyklem toru składającego się z następujących elementów:

- slalomu między siedmioma pachołkami rozstawionymi w linii prostej co 4 m;
- slalomu bramkowego, zawierającego sześć bramek, o szerokości 1,5 m każda, rozstawionych na odcinku ok. 30 m;

- przejazdu po desce o długości 3,5 m;
- jazdy „po okręgu” o średnicy 7 m, w obu kierunkach;
- jazdy po torze wyznaczonym w kształcie „8” (ósemki), gdzie pachołki centralne oddalone są od siebie o 7 m, a promień okręgu wynosi 3,5 m;
- przejazdu po torze w kształcie „8” (ósemki) wpisanej w prostokąt o wymiarach 15,7 m x 7 m, gdzie wjazd i wyjazd mają szerokość 1,7 m i są umiejscowione w centralnych miejscach dłuższych boków; dodatkowo wyjazd oznaczony pachołkami w kształcie tunelu wewnątrz prostokąta ma długość 2 m.

Warunkiem zaliczenia postępowania kwalifikacyjnego jest bezbłędny przejazd motocyklem po wyznaczonym torze jazdy lub przejazd z dopuszczalną liczbą błędów. W przypadku przejazdu, w którym kandydat popełnił maksymalnie trzy błędy, przejazd uznaje się za zaliczony. Jeśli z kolei kandydat popełni cztery lub pięć błędów w trakcie przejazdu, dopuszcza się jeden powtórny przejazd.

Za błąd popełniony w trakcie próby uznaje się:

- przesunięcie pachołka,
- wywrócenie pachołka,
- podparcie się nogami o podłoże.

Jeśli kandydat popełnił więcej niż pięć błędów lub ominął element wyznaczonego toru, postępowanie kwalifikacyjne jest przerywane.

MOTOCYKLE W POLICJI

Fot. 6. Ćwiczenie motocyklowej asysty honorowej (MAH) na motocyklach Yamaha FZ1 100 oraz Honda CBF 1300.

Fot. 7. Honda CBF 1000.

Fot. 1 i 3–7. Archiwum CSP. Zdj. 2. Motofakty.pl, BMW K1300GT – nowy motocykl w walce z piratami drogowymi, <https://www.motofakty.pl/artykul/bmw-k1300gt-nowy-motocykl-w-walce-z-piratami-drogowymi.html> [dostęp: 18.06.2021 r.].

Z punktu widzenia przygotowania funkcjonariuszy do pełnienia służby z wykorzystaniem motocykli szkolenie jest bardzo atrakcyjne. Uczestnicy w trakcie trwania kursu zdobywają wiedzę i doskonałą wiele umiejętności, do których należą m.in.:

- poznanie budowy motocykla szosowego oraz sposobu realizacji czynności obsługowych;
- rozwijanie zdolności do właściwego zachowania w czasie kierowania motocyklem w zmieniających się warunkach drogowych i atmosferycznych;
- opanowanie dynamicznego zatrzymywania pojazdów na drodze;
- kierowanie motocyklem jako pojazdem uprzywilejowanym w ruchu;
- wykonywanie eskorty policyjnej pojazdu lub kolumny pojazdów w warunkach zróżnicowanego nasilenia ruchu drogowego;
- prowadzenie motocyklowej asysty honorowej (MAH);
- prowadzenie działań patrolowych z wykorzystaniem motocykla służbowego;
- współdziałanie w patrolu oraz z innymi patrolami podczas pełnienia służby na motocyklu.

Realizacja programu szkolenia przewidziana jest na 15 dni i łącznie obejmuje 118 godzin lekcyjnych.

Poza kursem dla funkcjonariuszy pełniących służbę w komórkach organizacyjnych Policji właściwych do spraw ruchu drogowego, na podstawie decyzji nr 136 Komendanta Głównego Policji z dnia 31 marca 2009 r. w sprawie programu nauczania na kursie specjalistycznym dla policjantów techniki operacyjnej w zakresie kierowania motocyklem³, z uwzględnieniem decyzji nr 273 Komendanta Głównego Policji z dnia 27 czerwca 2013 r. zmieniającej decyzję w sprawie programu nauczania na kursie specjalistycznym dla policjantów techniki operacyjnej w zakresie kierowania motocyklem⁴, w podobnym szkoleniu mogą także wziąć udział funkcjonariusze w służbie stałej, pełniący służbę w komórkach organizacyjnych właściwych w sprawach techniki operacyjnej. Warunkami koniecznymi są: wcześniejsze ukończenie kursu specjalistycznego dla policjantów techniki operacyjnej w zakresie prowadzenia obserwacji

pieszej lub kursu specjalistycznego dla policjantów służby kryminalnej w komórkach organizacyjnych techniki operacyjnej z zakresu prowadzenia obserwacji samochodowej oraz posiadanie prawa jazdy kategorii A. W przypadku tych policjantów skuteczne prowadzenie obserwacji może bowiem wymagać wykorzystania pojazdów jednośladowych, a wówczas sprawne i bezpieczne przemieszczanie się będzie podstawą powodzenia całej operacji.

Kurs specjalistyczny dla policjantów techniki operacyjnej w zakresie kierowania motocyklem trwa 12 dni szkoleniowych i obejmuje łącznie 94 godziny lekcyjne.

Od 1994 r. w Centrum Szkolenia Policji w 140 edycjach kursów doskonalenia techniki jazdy różnymi rodzajami motocykli wzięły udział 1892 osoby. Byli to przede wszystkim funkcjonariusze Policji – choć w przeważającej większości pełniący służbę w komórkach właściwych do spraw ruchu drogowego, to wśród nich znaczną część stanowili również policjanci techniki operacyjnej i CBŚP. Szkolenie ukończyli także żołnierze Żandarmerii Wojskowej, a nawet jednostki GROM.

¹ Dz. Urz. KGP z 2011 r. poz. 68, z późn. zm.

² Dz. Urz. KGP z 2019 r. poz. 112.

³ Dz. Urz. KGP z 2009 r. Nr 5 poz. 28 z późn. zm.

⁴ Dz. Urz. KGP z 2013 r. poz. 51.

Summary

Motorcycles in the Police

The article highlights the important function of motorcycles in the modern Police. Issues related to training in motorcycle riding techniques were also discussed, and the necessity of high qualifications by policemen driving motorcycles was emphasized.

Tłumaczenie: Autorzy